

27 במארס 2017

לכבוד
אביחי מנדלבלט
היועץ המשפטי לממשלה
משרד המשפטים
רח' צלאח א-דין 29
ירושלים

לכבוד
בנימין נתניהו
ראש ממשלת ישראל
משרד ראש הממשלה
רח' קפלן 3 קריית בן-גוריון
ירושלים

א.נ,

הנדון: מתן הנחיות על-ידי ראש הממשלה למנכ"ל משרד התקשורת

סימוכין: מכתבנו ליועץ המשפטי לממשלה מיום 22.3.2017

מרשנו, ח"כ ד"ר אראל מרגלית, מילא ידינו לפנות אליכם בעניין כדלקמן:

1. במכתבנו שבסימוכין, שהופנה אל היועץ המשפטי לממשלה והעתקו נשלח גם אל ראש הממשלה, הזכרנו את דבר חובתו של היועץ המשפטי לממשלה להנחות את השרים באשר להיותו של "סעיף התקשורת" בהסכמים הקואליציוניים, שנחתמו לאחר הבחירות לכנסת ה-20, סעיף הצהרתי בלבד, שאינו בעל תוקף מחייב. זאת, בהתאם לפסק דינו של בית המשפט הגבוה לצדק בבג"ץ 4748/15 ח"כ אראל מרגלית נ' הממשלה ה-34 של מדינת ישראל, מיום 21.10.2015 ולעמדת היועץ המשפטי לממשלה שהוצגה במסגרת הליך זה.
2. דברים אלה נאמרו על רקע אמירות שנשמעו במערכת הפוליטית, בין היתר מצד ראש הממשלה, שרים וחברי כנסת נוספים, שבהן הובעה טרזניה על הימנעותן של הסיעות השותפות לקואליציה לציית לחובה שמטיל עליהן כביכול אותו סעיף הנכלל בהסכמים הקואליציוניים בדבר "תמיכה עיוורת" בכל יוזמה חקיקתית של ראש הממשלה בתחום התקשורת. במוקד הדברים הפעם – רצונו של ראש הממשלה למנוע, באמצעות שינויי חקיקה, את תחילת שידוריו של תאגיד השידור הישראלי, וכמו כן כוונתו לחוקק חוק שיאפשר שליטה פוליטית על כלל ערוצי השידור בישראל.
3. באותו מכתב הוספנו וציינו כי "לפי שעה, נותר בצריך עיון את העובדה שראש הממשלה בוחר לפעול וליזום חקיקה בתחום התקשורת, וזאת על אף הסכם נגוד העניינים שגובש בעניינו, ועל אף שנוכח הליכים אחרים התלויים ועומדים בפני בית המשפט הנכבד, בחר מר נתניהו להתפטר מכהונת שר התקשורת. נציין עם זאת במאמר מוסגר, כי לגישת מרשנו, פעולתו של מר נתניהו בתחום זה הינה מנוגדת לדין".
4. אלא שלאחר מכתבנו הנ"ל, המשיך ראש הממשלה לפעול באופן המנוגד לכאורה לדין ולהסדר שעליו חתם. על-פי ידיעות שפורסמו אתמול (26.3.2017) בתקשורת, הורה ראש הממשלה למנכ"ל משרד התקשורת, מר שלמה פילבר, לגבש תזכיר חוק, שזכה לכינוי "חוק הפיקוח". בהתאם למסתמן, ייכללו בתזכיר החוק הוראות המכפיפות את כלל ערוצי השידור הפועלים

כיום בישראל, ברדיו ובטלוויזיה, לפיקוח ושליטה פוליטית. מדובר, כמובן, על-פניה, בהצעת חוק פוגענית, בלתי חוקתית ובלתי מידתית.

5. על אף ניסיונות רבים למצוא תשובה לשאלה מהיכן שאב ראש הממשלה את הסמכות להורות דבר מה למנכ"ל משרד התקשורת, לא מצאנו תשובה לשאלה נכבדת זו. נזכיר, כי ביום 19.2.2017 הודיע ראש הממשלה למזכיר הממשלה, מר צחי ברורמן, על התפטרותו מכהונת שר התקשורת, וזאת על לאחר מתן צו על-תנאי שיצא מלפני בית המשפט הגבוה לצדק ביום 31.1.2017 בבג"ץ 631/17 ובבג"ץ 712/17. ואכן, בתצהיר התשובה מטעם המדינה שהוגש לבית המשפט הנכבד למחרת היום, ביום 20.2.2017, צוין כי **"בשים לב לכך שראש הממשלה הודיע על התפטרותו מתפקיד שר התקשורת, התייתרו לעת הזו כלל הטענות הפרטניות המכוונות לעניין זה"** (סעיף 21 לתצהיר התשובה של המדינה).

6. והנה, על אף שראש הממשלה הודיע על התפטרותו מכהונת שר התקשורת; ועל אף שמר צחי הנגבי מונה ביום 21.2.2017 לכהונת ממלא-מקום שר התקשורת; וחרף העובדה שדבר התפטרותו של ראש הממשלה מכהונה זו הובא בתצהיר תשובה מטעם המדינה לבית המשפט הגבוה לצדק, ולא כדיווח סתמי גרידא אלא כנימוק לדחייתן של העתירות שנזכרו לעיל – על אף כל אלה, ראש הממשלה ממשיך ופועל, בניגוד לדין כאמור, לשם התערבות ישירה ובלתי אמצעית בענייני תקשורת, וממשיך ליתן הוראות והנחיות באופן ישיר למנכ"ל משרד התקשורת, משל הוא ממשיך לכהן בתפקיד שר התקשורת כימים-ימימה.

7. לא זו אף זו. נזכיר כי ביום 14.6.2016 פירסם היועץ המשפטי לממשלה את הסדר ניגוד העניינים של מר נתניהו, במסגרת כהונתו כשר התקשורת. זאת, נוכח קשרי החברות בין מר נתניהו לבין מר שאול אלוביץ', בעל השליטה בחברת בזק, שלה החזקות בתחום התקשורת. באותו הסדר ניגוד עניינים ציין היועץ המשפטי: **"נקודת המוצא היא, שעל מנת למנוע טענות בדבר ניגוד עניינים ומחמת הנראות הציבורית, שעליך להימנע מלטפל בעניינים הנוגעים לקבוצת בזק, ובעניינים אחרים שיכולים להשפיע עליה (...)** כשר התקשורת, עליך להימנע מלטפל בתחומים שבהם בזק מהווה מונופול, או בתחומים שבהם היא עומדת בתחרות בלעדית (או כמעט בלעדית) עם חברה אחרת מקבוצת הוט – ויש להעביר את כל הסמכויות בעניין זה לשר אחר".

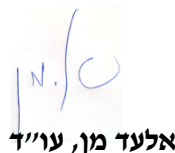
8. היות שתזכיר החוק הקרוי "חוק הפיקוח" עתיד להשפיע השפעה ניכרת על כלל גופי השידור במדינה, לרבות חברת הוט ויס ומכאן גם על חברת האם, בזק – הרי שראש הממשלה מצוי לכאורה בהפרה בוטה של הסדר ניגוד העניינים שנקבע עבורו לעניין כהונתו כשר התקשורת. מובן מאליו כי ניגודי העניינים שבהם היה מצוי מר נתניהו בכהונה זו, קרוב לשנה תמימה עד שנחתם הסדר זה, לא התפוגגו ולא נעלמו מעל פני האדמה, אך מן הטעם שמר נתניהו התפטר מכהונת שר התקשורת ביום 19.2.2017. לפיכך, אף שהוא איננו מכהן לעת הזו כשר התקשורת, מר נתניהו עדיין מנוע מלהתערב בהחלטות בדבר קידום הצעת החוק האמורה, ולא כל שכן להוות גורם מרכזי, אם לא בלעדי, המניע לחקיקת החוק האמור.

9. נוכח האמור לעיל, נבקש מראש הממשלה למשוך את ידיו מהשמעת עמדה, מתן הנחיות, קידום ו/או קבלת החלטות כלשהן בתחום התקשורת, לרבות קידום ועיצוב יוזמות חקיקה בתחום התקשורת. זאת, בין אם בשל חריגה מסמכותו, ובין אם בשל הפרת הסדר ניגוד העניינים שנקבע בעניינו על-ידי היועץ המשפטי לממשלה.
10. כמו כן, נבקש מהיועץ המשפטי לממשלה להנחות את ראש הממשלה להימנע מהשמעת עמדה, מתן הנחיות, קידום ו/או קבלת החלטות כלשהן בתחום התקשורת, לרבות קידום ועיצוב יוזמות חקיקה בתחום התקשורת.
11. נבהיר, כי ככל שלא תבחרו לפעול כמתחייב מהאמור לעיל, ישקול מרשנו להידרש לקבלת סעד מהערכאות המוסמכות. נודה לכם על עדכוננו בדבר תשובתכם לדברים, בתוך שבעה ימים ממועד קבלת מכתבנו זה. נבקשכם לראות בפנייתו זו של מרשנו בבחינת פנייה למיצוי הליכים טרם פנייה לערכאות, והוא שומר לעצמו כל זכות בהקשר זה.
12. יובהר כי אין במכתב זה או במה שלא נאמר בו כדי לוותר על זכות כלשהי העומדת למרשנו או למצות את טענותיו. מרשנו מבקש לראות בפנייתו זו גם כפנייה להפעלת סמכות בהתאם לחוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות) התשי"ט-1958, על כל המשתמע מכך.

בכבוד רב,

יובל יועז, עו"ד

אלעד מן, עו"ד

העתק: שר התקשורת, מר צחי הנגבי
מנכ"ל משרד התקשורת, מר שלמה פילבר